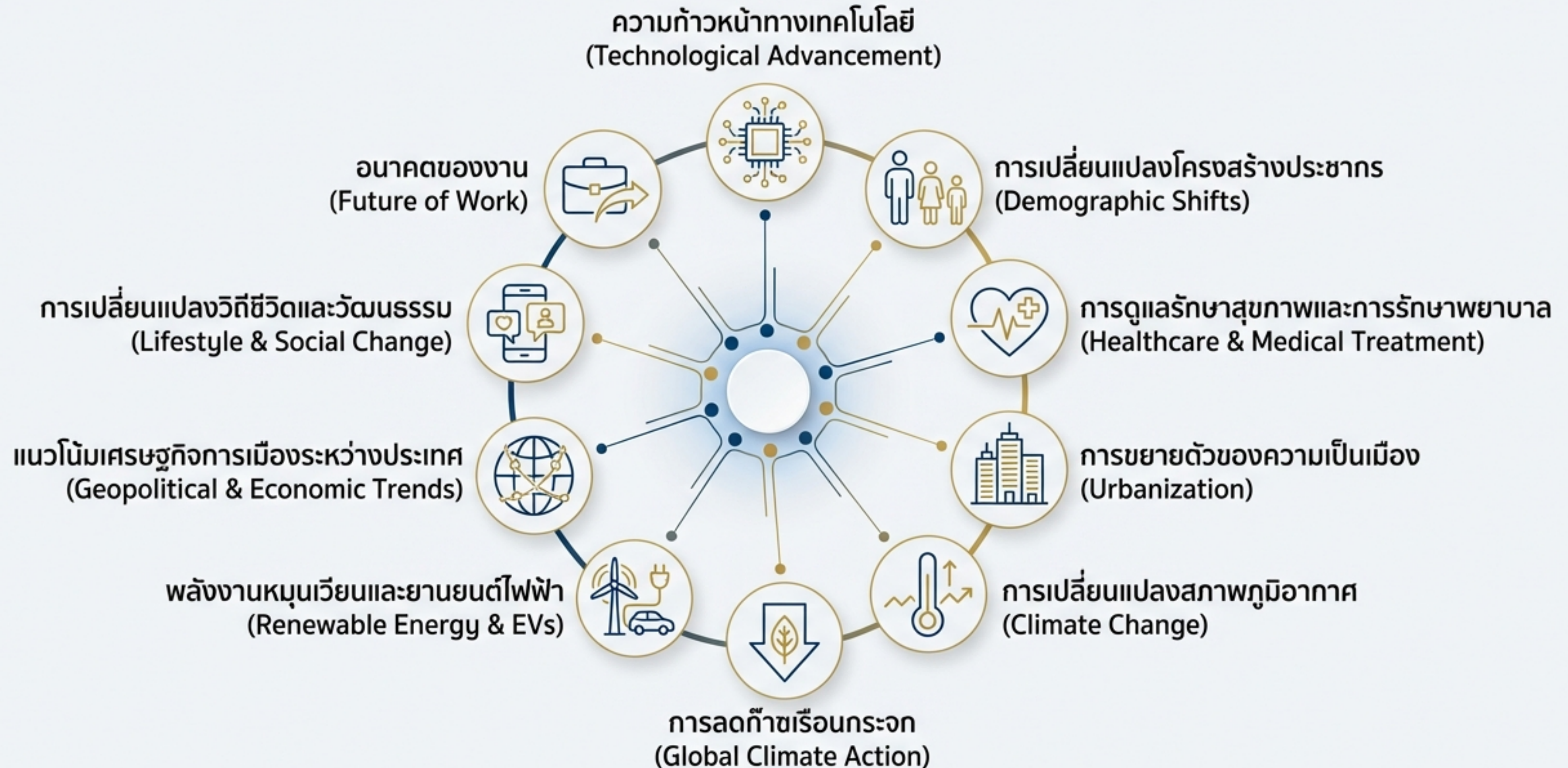

ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต: ทักษะ โอกาส และการเปลี่ยนแปลงในยุค AI

บทสรุปเชิงกลยุทธ์จากผลการวิจัย สำหรับผู้กำหนดนโยบาย
ภาคการศึกษา และผู้นำธุรกิจ

โลกกำลังเปลี่ยน: 10 แนวโน้มหลัก (Megatrends) ที่ขับเคลื่อนอนาคตการทำงาน

AI คือทักษะพื้นฐานใหม่: 90% ของ ตลาดแรงงานต้องการบุคลากรที่ใช้ เป็น AI

90%

90%

ของนายจ้างต้องการบุคลากรที่มีความเข้าใจและสามารถใช้เครื่องมือ AI และดิจิทัลได้

93%

ของนายจ้างให้ความสำคัญสูงสุดกับทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

75%

ของนายจ้างเชื่อว่า "ความพร้อมในการทำงานจริง" (Work Readiness) สำคัญกว่าผลการเรียน

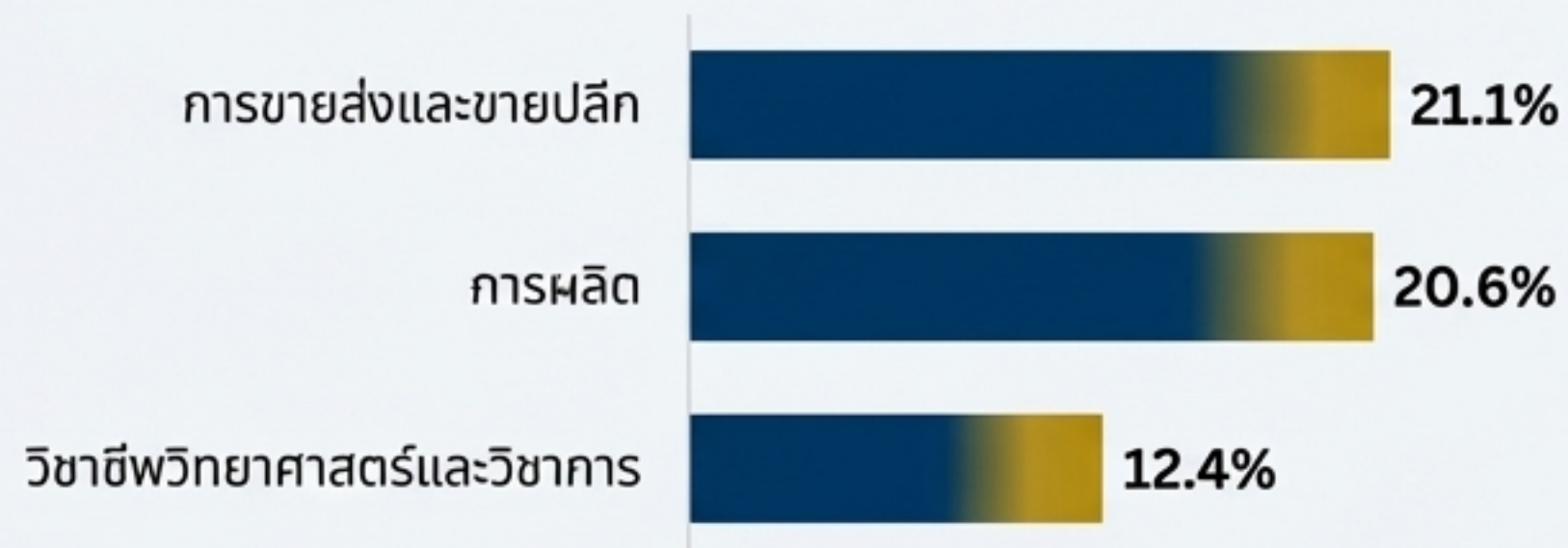
STEM: หัวใจของอุตสาหกรรม S-Curve และการเติบโตนอกเมืองหลวง

ความต้องการแรงงาน STEM ไม่ได้กระจุกตัวในกรุงเทพฯ จังหวัดที่มีสัดส่วนความต้องการสูงสุดคือ ระยอง (29.4%), พระนครศรีอยุธยา (26.8%), และชลบุรี (21.3%)

16.5% ของประกาศรับสมัครงานทั้งหมดอยู่ในกลุ่มอาชีพ STEM

อุตสาหกรรมที่ต้องการบุคลากร STEM มากที่สุด 3 อันดับแรก:

ตำแหน่งงานที่เติบโตและที่เสี่ยงจะหายไป

ตำแหน่งงานที่เติบโต (In Demand)

สายเทคโนโลยีและข้อมูล:

- นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data Scientist)
- ผู้เชี่ยวชาญด้าน AI/Machine Learning
- นักวิเคราะห์ความปลอดภัยไซเบอร์ (Cybersecurity Analyst)
- นักการตลาดดิจิทัล (Digital Marketer)
- วิศวกรซอฟต์แวร์, นักพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชัน

สายอุตสาหกรรมเป้าหมาย:

- ผู้เชี่ยวชาญด้าน Green Transformation
- ผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรอัจฉริยะ
- บุคลากรทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ (Healthcare and Wellness)

สายเทคนิคทักษะสูง:

- พนักงานขับรถหวลาก
- พนักงานขับเครน

ตำแหน่งงานที่ลดลง/อาจหายไป (Declining)

แรงงานทั่วไป/ใช้แรงงาน:

- แรงงานไร้ฝีมือ/ไร้ทักษะ, กรรมกร

งานธุรการและงานซ้ำซ้อน:

- พนักงานจัดเก็บเอกสาร, เสมียน, พนักงานต้อนรับ, พนักงานรับโทรศัพท์

งานบริการหน้าร้าน:

- พนักงานขายออฟไลน์, พนักงานเก็บเงิน/แคชเชียร์

จากผืนดินสู่จานอาหาร: การพลิกโฉมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร

เกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture)

แรงขับเคลื่อน:

กระแสรักสุขภาพและอาหารปลอดภัย

ตำแหน่งงานที่ต้องการ:

ผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรอินทรีย์,
ผู้ตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน,
นักวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์

เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)

แรงขับเคลื่อน:

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้
แทนแรงงานคน

ตำแหน่งงานที่ต้องการ:

นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล, ช่างเทคนิค
(เช่น ผู้ควบคุมโดรน),
นักพัฒนาผลิตภัณฑ์

อาหารเพื่อสุขภาพ (Healthy Food)

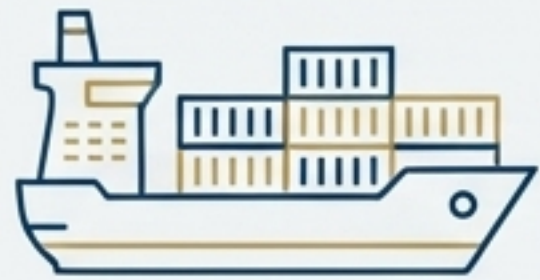
แรงขับเคลื่อน:

ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสุขภาพ
มากขึ้น

ตำแหน่งงานที่ต้องการ:

นักวิทยาศาสตร์ด้านอาหาร, นักโภชนาการ,
นักออกแบบสินค้าด้านอาหาร,
บุคลากรด้าน IT และการตลาดออนไลน์

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจบริการ: โลจิสติกส์และการท่องเที่ยวในยุคดิจิทัล

โลจิสติกส์ทางทะเล (Maritime Logistics)

แรงขับเคลื่อน: เทคโนโลยีอัตโนมัติ, การลงทุนใน EEC, การเชื่อมต่อระดับภูมิภาค

ตำแหน่งงานที่ต้องการ: พนักงานขับรถจักรกลพิเศษสูง (เครน, รถหิวลาก), นักวิเคราะห์ข้อมูล, พนักงานวางแผนตู้สินค้า

ท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด (Coastal Tourism)

แรงขับเคลื่อน: ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี, นโยบายสนับสนุนจากภาครัฐ

ตำแหน่งงานที่ต้องการ: พนักงาน IT/เจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์, บุคลากรสายสุขภาพ (นวด, สปา), พ่อครัว/แม่ครัวที่มีทักษะ

ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural Tourism)

แรงขับเคลื่อน: การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต, ธุรกิจ E-commerce, การยอมรับความหลากหลายทางสังคม

ตำแหน่งงานที่ต้องการ: พนักงานขายออนไลน์, เจ้าหน้าที่การตลาดดิจิทัล, พนักงานบริการที่มีใจบริการ (Service Mind)

เครื่องมือสำหรับอนาคต: ทักษะเชิงเทคนิค (Hard Skills) ที่ตลาดต้องการ

ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ (Data & AI)

- AI / Machine Learning
- การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)
- SQL, Python, Java

ความสามารถทางดิจิทัล (Digital Proficiency)

- การตลาดดิจิทัล (Digital Marketing)
- แพลตฟอร์ม E-commerce
- ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity)

วิศวกรรมและเทคนิค (Engineering & Technical)

- AutoCAD
- การจัดการโครงการ (Project Management)
- ระบบอัตโนมัติ (Automation Systems)

ทักษะที่ AI ทดแทนไม่ได้: ความสามารถของมนุษย์ที่จำเป็นที่สุด (Soft Skills)

ทักษะการคิด (Thinking Skills)

การคิดเชิงวิเคราะห์และวิพากษ์

การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

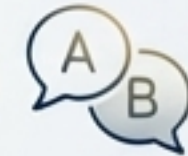
ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills)

ภาวะผู้นำและอิทธิพลทางสังคม

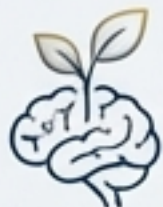

ใจรักบริการ

การสื่อสารภาษาอังกฤษ

ทักษะการจัดการตนเอง (Self-Management Skills)

การเรียนรู้เชิงรุกและ
กลยุทธ์การเรียนรู้

ความยืดหยุ่น การปรับตัว
และการรับมือกับความเครียด

ความฉลาดทางอารมณ์

บุคลิกแห่งอนาคต: การผสมผสานระหว่างความเชี่ยวชาญเชิงลึกและทักษะรอบด้าน

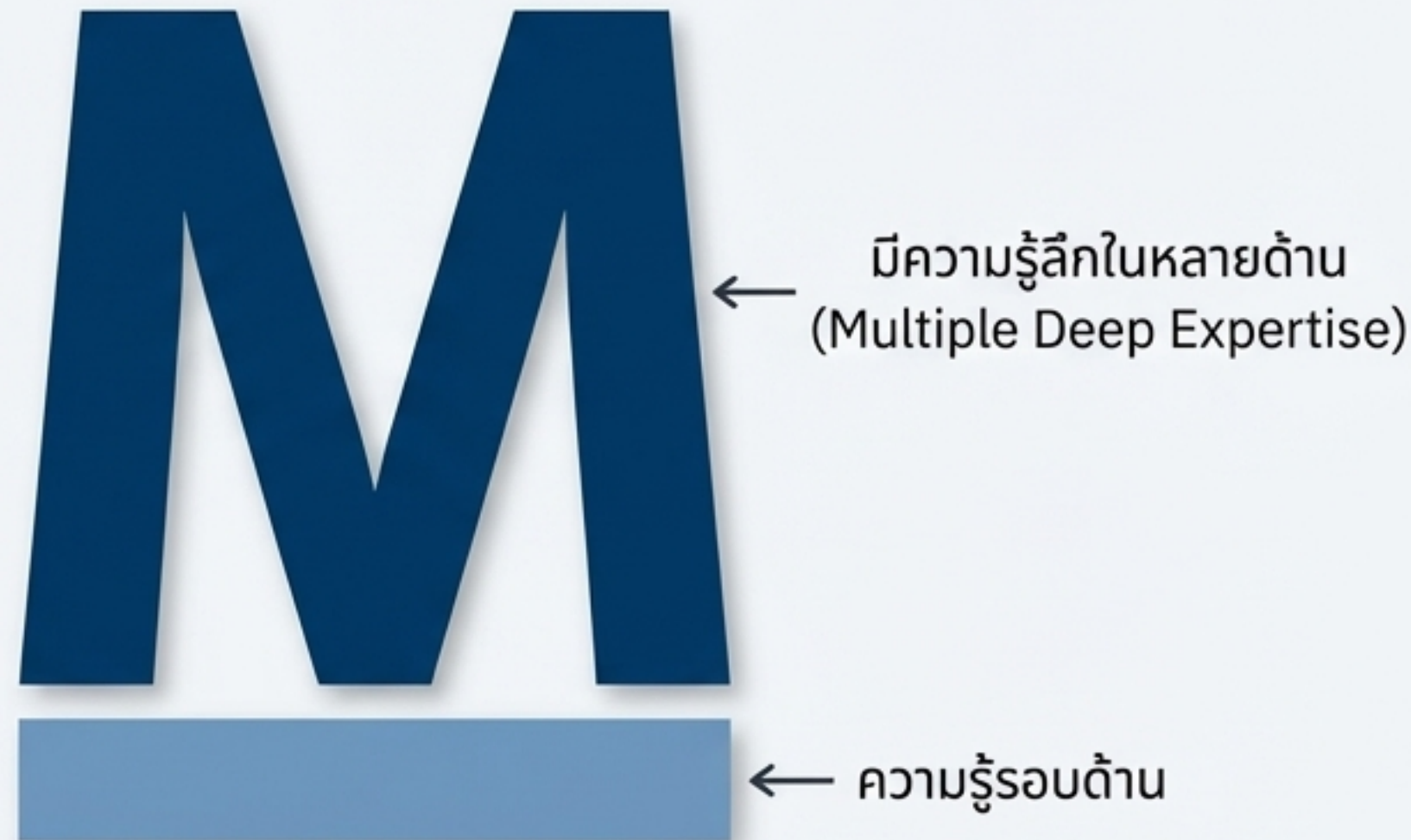
บุคลิกแบบ T-shaped (ดั้งเดิม)

แกนหลัก (Deep Expertise)

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น วิทยาศาสตร์ข้อมูล, การเกษตรยั่งยืน, การเงิน

บุคลิกแบบ M-shaped (อนาคต)

ทักษะรอบด้าน (Broad Skills)

- ความสามารถในการใช้เครื่องมือ AI, การจัดการโครงการ, การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม, การคิดเชิงออกแบบ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: สร้างระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่พร้อมสำหรับอนาคต

พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ยั่งยืน: ภาครัฐควรร่วมมือกับนายจ้างเพื่อพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) สำหรับคนวัยทำงาน

ส่งเสริมความร่วมมือเชิงกลยุทธ์: ผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาคธุรกิจและภาคการศึกษาในการออกแบบหลักสูตรและการฝึกอบรม เพื่อให้ผลิตกำลังคนได้ตรงตามความต้องการ

สร้างมาตรฐานอาชีพใหม่: พัฒนาและกำหนดมาตรฐานสำหรับตำแหน่งงานใหม่ๆ (เช่น เกษตรอัจฉริยะ) เพื่อเป็นแนวทางในการฝึกอบรมและกำหนดค่าตอบแทน

สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลและแหล่งทุน: อำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลอาชีพ, ข้อมูลการฝึกอบรม, และแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะ

ข้อเสนอแนะสำหรับภาคการศึกษาและนายจ้าง: เป็นคนให้พร้อมใช้ สร้างองค์กรให้พร้อมรับ

สำหรับภาคการศึกษา (For Education)

- ฝังทักษะ AI และ Data Literacy ในทุกหลักสูตร: ไม่จำกัดเฉพาะสายเทคโนโลยี
- **ผนวกการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Work-Integrated Learning):** นำกรณีศึกษาจริงและการฝึกงานมาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร เพื่อลดช่องว่างระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ
- **เน้น "ภาษางาน" (Business Language):** สอนทักษะภาษาอังกฤษที่ใช้ในการทำงานจริง เช่น การนำเสนอ การเจรจา ไม่ใช่แค่ภาษาเชิงวิชาการ

สำหรับนายจ้าง (For Employers)

- ลงทุนในการฝึกอบรมพนักงานอย่างต่อเนื่อง: สร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และปรับตัวภายในองค์กร
- **มีบทบาทสำคัญในการออกแบบการศึกษา:** เข้าร่วมให้ข้อมูลและออกแบบหลักสูตรกับสถาบันการศึกษา เพื่อให้ได้บัณฑิตที่พร้อมทำงาน
- **ให้ความสำคัญกับ "ความพร้อมทำงาน" มากกว่าเกรด:** ประเมินศักยภาพผู้สมัครจากประสบการณ์จริงและความสามารถในการปรับตัว

อนาคตของการทำงานไม่ได้รอให้เราค้นพบ แต่รอให้เราสร้างขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและแนวโน้มระดับโลกได้สร้างทั้งความท้าทายและโอกาสมหาศาลสำหรับตลาดแรงงานไทย ความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับ การคาดการณ์อนาคตได้อย่างแม่นยำ แต่อยู่ที่ความสามารถในการปรับตัว การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่ง ระหว่างการสร้างความร่วมมือก่อศึกษา และภาคธุรกิจ ระหว่างภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคธุรกิจ การมุ่งเน้นพัฒนาทักษะที่จำเป็น ทั้งด้านเทคนิคและทักษะของมนุษย์ที่ AI ทดแทนไม่ได้ คือกุญแจสำคัญในการสร้างแรงงานไทยที่มีความสามารถในการแข่งขัน ยืดหยุ่น และพร้อมสำหรับทศวรรษหน้า

เกี่ยวกับรายงานฉบับนี้

บทสรุปเชิงกลยุทธ์นี้สังเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจากรายงานและการสำรวจที่สำคัญ ดังต่อไปนี้:

รายงานผลการศึกษาวิจัย ทิศทางตลาดแรงงานไทยในอนาคต

จัดทำโดย: กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน (ก.ย. 2565)

Annual Graduate Employer Survey 2025

จัดทำโดย: วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล (MUIC) (ร.ค. 2568)

สถานะความต้องการแรงงานและทักษะของแรงงานที่นายจ้างต้องการ

จัดทำโดย: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) (พ.ย. 2567)

ทักษะมนุษย์-แรงงานที่จำเป็นสำหรับประเทศไทยในโลกหลังโควิด-19

จัดทำโดย: สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) (ต.ค. 2566)

ข้อมูลเพิ่มเติมและการติดต่อ

หน่วยงาน (Organization) : กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน

เว็บไซต์ (Website): www.doe.go.th/lmi-ne

ที่อยู่ (Address):

โทรศัพท์ (Phone Number):

อีเมล (Email):